UUTISET

Kivihiili on vallannut alaa Suomessa hallituksen omien tavoitteiden vastaisesti. **TOIMITUSJOHTAJA JYRKI PEISA, BIOENERGIA RY**

Turpeen käyttö vähenemässä kolmanneksen 2025 mennessä

Turpeen energiakäyttöä aiotaan vähentää kolmannes vuoteen 2025 mennessä. Tavoitteena on, ettei turvetta korvata kivihiilellä. Kivihiilen polton pitäisi loppua voimalaitoksissa vuonna 2025.

KALLE SÄRKKÄ

Viime vuonna metsähaketta paloi Metsäntutkimuslaitoksen ennakkoarvion mukaan yhteensä 8,2 miljoonaa kuutiometriä, josta pientalojen osuus oli 0,7 miljoonaa kuutiometriä.

Elinkeinoministeri **Jan Vapaavuoren** (kok.) mukaan huoli turpeen korvautumisesta kivihiilellä on aiheellinen. Kivihiiltä on jouduttu polttamaan voimalaitoksissa tänä talvena, kun turpeen noston kannalta kehno viime kesän sää ja tuskaisen hitaasti edistyvä turvesoiden luvitus ovat johtaneet turvepulaan.

”Luvitusjärjestelmä on pistettävä kuntoon niin, että se oikeasti toimii”, Vapaavuori sanoi keskiviikkona.

Lainsäädäntö takkuaa Vapaavuoren mielestä nyt pahasti. Luvitusjärjestelmän perkaaminen vaatii hänen mukaansa laajaa pohdintaa ministeriöiden kesken.

Viime vuosina turvetta on palanut keskimäärin 23 terawattituntia. Hallituksen tavoitteeksi asettama kolmanneksen leikkaus vähentäisi käytön noin 15 terawattituntiin vuodessa.

Nykyiset voimalaitokset tarvitsevat turvetta seuraavan 10–20 vuoden aikana vuosittain vähintään 11–13 terawattituntia, sillä kyseistä turvemäärää ei voida korvata metsähakkeella tai muulla uusiutuvalla polttoaineella.

Lisäksi tarvitaan 6–8 terawattitunnin ylivuotinen turvevarasto sääriskien varalta.

Tuulivoiman tavoite nousee

Hallituksen päivittämässä energia- ja ilmastostrategiassa nostetaan tuulivoiman tuotantotavoitetta.

Edellinen hallitus asetti tavoitteeksi tuottaa vuonna 2020 tuulivoimalla sähköä kuusi terawattituntia. Uutena tavoitteena on yhdeksän terawattituntia vuonna 2025.

Tuulisähkön nykyisillä takuuhinnoilla tuulivoimaa tuettaisiin verovaroista vuonna 2020 noin 200 miljoonalla eurolla, jos tuulivoiman kuuden terawattitunnin tavoite täyttyy.

Merituulivoiman koehankkeille on varattu 20 miljoonan euron erillistuki vuodelle 2015.

Hallitus ei linjannut, millaisin tukijärjestelmin tuulivoiman lisäys yhdeksään terawattituntiin aiotaan saavuttaa.

Vapaavuoren mukaan tässä vaiheessa ohjauskeinoja ei ole syytä määritellä, koska tuulivoimateknologia kehittyy ja kustannukset laskevat.

Metsähake korvaa kivihiilen

Hallitus pitää ennallaan tavoitteen lisätä metsähakkeen käyttö sähkön ja lämmön tuotannossa 25 terawattituntiin vuonna 2020. Energiamäärään tarvitaan metsähaketta 13 miljoonaa kuutiometriä.

Viime vuonna metsähaketta paloi Metsäntutkimuslaitoksen ennakkoarvion mukaan yhteensä 8,2 miljoonaa kuutiometriä, josta pientalojen osuus oli 0,7 miljoonaa kuutiometriä.

Metsästä korjattavan biomassan käyttöä hallitus lupaa edistää niin, että puu syrjäyttää kivihiilen voimalaitoksissa vuoteen 2025 mennessä.

Kotimaisesta puusta valmistetulla kaasulla pitäisi korvata 10 prosenttia nykyisestä maakaasun käytöstä vuoteen 2025 mennessä.

Sähköä pitää tuoda vielä pitkään

Vuoden 2008 strategiassa sähkön kokonaiskulutuksen arvioitiin vuonna 2020 olevan 98 terawattituntia. Nyt arviota on laskettu 94 terawattituntiin. Viime vuonna sähköä kului 85,2 terawattituntia.

Suomi tarvitsee edelleen sähköä naapurimaista etenkin kylminä talvikuukausina. Sähkön suhteen omavarainen Suomesta tulee vasta, jos Teollisuuden Voiman Olkiluodon rakenteilla oleva kolmas ydinvoimala sekä periaatepäätösluvat saaneet Olkiluodon neljäs ja Fennovoiman Pyhäjoen ydinvoimala valmistuvat.

JUHA KAIHLANEN

Energia- ja ilmastostrategia

- Strategialla pyritään varmistamaan, että Suomi vähentää kasvihuonepäästöjä 20 prosenttia (vrt. vuosi 1990), lisää uusiutuvien energialähteiden osuuden 38 prosenttiin ja parantaa energiatehokkuutta 20 prosenttia (vrt. vuosi 2007) vuoden 2020 loppuun mennessä.
- Strategiaan sisältyy yhteensä 120 linjausta, jotka koskevat mm. uusiutuvan energian lisäykseen, kuluttajien ohjaukseen, sähkönhankinnan omavaraisuuteen ja kaukolämpöön liittyviä kysymyksiä. Eduskunta saa strategian päivityksen selontekona.
- Energian käyttöä vähennetään niin, että vuonna 2020 kulutus on enintään 310 terawattituntia. Vuonna 2010 kulutus oli 323 terawattituntia.
- Suomen tavoitteena on kasvattaa energiateknologian vuotuinen vienti 20 miljardiin euroon ja cleantech-vienti 38 miljardiin euroon vuoden 2020 loppuun mennessä. Se edellyttää uusiutuvan energian ja cleantech-alan 12 prosentin vuosittaista kasvua.

Suomen sähkönkulutus 2000–12 ja arvio 2020

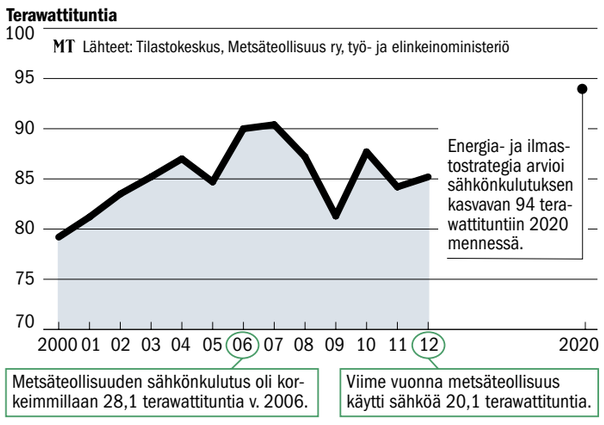

Hallitus lupaa edistää puun käyttöä kivihiilen korvaamiseksi niin, että kivihiili syrjäytyy voimalaitoksissa vuoteen 2025 mennessä.

PÄIVÄN KYSYMYS

Vilkkaasta pikku-Lennistä kasvoi rauhallinen herrasmies.

Miten kasvatetaan opaskoira?

Yli 8 000 fania on seurannut Facebookissa opaskoiranpentu Lennin koulutusta. Nyt Lenni valmistuu ja muuttaa Kemiin tulevan käyttäjänsä **Sirkka Holmin** luokse.

Kuinka monta opaskoiraa Suomessa on, Näkövammaisten keskusliiton Opaskoirakoulun johtaja Riitta Liimatainen?

Opaskoiria on Suomessa noin 200. Vantaalla toimivan Opaskoirakoulun lisäksi niitä kouluttavat ainakin yksityisyritykset Kuopiossa ja Seinäjoen Munakassa.

Mitä opaskoirien koulutukseen kuuluu?

Koulutus kestää puoli vuotta ja se aloitetaan, kun koira on 1–1,5-vuotias. 1–2 kuukautta ennen koiran luovutusta opetusta räätälöidään asiakkaan tarpeiden mukaan.

Minkälaisia ominaisuuksia opaskoiralta vaaditaan?

Koiran täytyy olla terve ja riittävän energinen, että se jaksaa työskennellä. Opaskoirat vaikuttavat rauhallisilta mutta ovat usein todella vilkkaita, kun valjaat otetaan pois. Koira ei saa pelätä yllättäviä asioita eikä lähteä eläimen perään.

Miten Lennin koulutus sujui?

Ensimmäisen vuotensa Lenni eli tavallista koiran elämää hoitoperheessä Helsingissä, jonka jälkeen se saapui soveltuvuustesteihin Opaskoirakoululle.

Lennin tulevaisuus näytti ensin synkältä: Se hyväksyttiin koulutukseen, mutta joutui tarkkailuluokalle heikon keskittymiskykynsä vuoksi. Lenni on lopulta kypsynyt tehtäväänsä erinomaisesti.

Miten Lenni on suhtautunut tulevaan käyttäjäänsä?

Heillä synkkaa erittäin hyvin. He ovat samanluonteisia – rauhallisia ja kaikille ystävällisiä.

SUVI NIEMI

Sähkö kallistuu eniten metsäisellä maaseudulla

Uusi sähkömarkkinalaki on nostamassa sähkön siirtohintaa metsäisillä haja-asutusalueilla useita kymmeniä prosentteja vuoteen 2028 mennessä.

Hinnankorotukset vaihtelevat eri puolilla maata riippuen siitä, kuinka paljon johtoja on jo kaapeloitu maan alle tai kuinka metsäisten alueiden läpi ilmajohdot kulkevat.

Hallituksen eduskunnalle lähettämän sähkömarkkinalakiesityksen mukaan jakeluverkko on suunniteltava ja rakennettava niin, että myrskyn tai lumikuorman seurauksena syntyvät sähkökatkot jäävät mahdollisimman lyhyiksi.

Vuoden 2028 lopulla sähkökatko saisi kestää vain kuusi tuntia ja haja-asutusalueilla 36 tuntia. Vaatimukset eivät koske saaristoa, minne ei ole siltaa tai maantielauttaa.

Uuden lain edellyttämien investointien arvioidaan maksavan 3,5 miljardia euroa 15 vuoden aikana.

Suoraan sähkön hintaan siirrettynä se olisi 1,2 senttiä kilowattitunnilta.

Kotitalouksille tämä merkitsisi keskimäärin 16–22 prosenttiin korotusta sähkön siirtohintaan ja 8–10 prosentin korotusta sähkön kokonaishintaan.

Yhtiökohtaiset hinnankorotukset voivat olla keskimääräistä selvästi suurempia. Metsäisillä alueilla kulkevia ilmajohtoverkkoja on erityisesti Itä-, Etelä- ja Keski-Suomessa.

Kaapeloimattomia keskijännitejohtoja on Suomessa yli 100 000 kilometriä ja pienjännitejohtoja yli 190 000 kilometriä.

Lakiesityksessä ei ole kaapelointipakkoa. Verkkoyhtiöt voivat hyödyntää varavoimaloita tai rakentaa ilmajohtoja teiden varsille.

Asiakkaille sähkökatkoksista maksettavia vakiokorvauksia korotettaisiin.

Vuotuiseen siirtopalvelumaksuun tehtäisiin 10 prosentin vähennys 12 tunnin sähkökatkon jälkeen. Korvaus nousisi portaittain katkon pidentyessä. Vakiokorvaus voisi olla vuodessa enintään 2 000 euroa.

JUHA KAIHLANEN

Bioenergia-ala varoittaa turpeen syrjimisestä

Turpeen käytön vähentäminen uhkaa johtaa Bioenergia ry:n toimitusjohtajan **Jyrki Peisan** mukaan tuontienergian käytön kasvuun.

”Kivihiili on vallannut alaa Suomessa hallituksen omien tavoitteiden vastaisesti. Ilman korjaavia toimenpiteitä energiaturpeen määrä jää jopa hallituksen energia- ja ilmastostrategian laskevista määristä”, Peisa sanoo.

Turpeen syrjiminen uhkaa Peisan mukaan 3 200:aa työpaikkaa. ”Metsähakkeen tuen leikkaukset ja turpeen verokiristykset on lopetettava, ja pitemmällä aikavälillä kotimaisten polttoaineiden rasitteista olisi päästävä kokonaan eroon.”

JUHA KAIHLANEN

TALOUDESTA LYHYESTI

Suuryritykset hakevat kasvua ulkomailta

Suomalaiset suuryritykset arvioivat kasvavansa pääosin ulkomailla. OP-Pohjolan kyselyn mukaan kasvua haetaan etenkin Venäjältä, mutta myös Euroopasta. Ulkomaisten konsernien suomalaiset tytäryhtiöt katsovat sen sijaan vahvimmin Aasian markkinoille.

Moni yritysjohtaja uskoo kysynnän vähenevän kotimaassa. Suomesta saatavaan kasvuun uskoo vain alle viidennes vastaajista. Liiketoiminnan arvioidaan vähenevän yleisimmin euroalueella, Suomessa ja Pohjois-Amerikassa. Myös yritysten alihankintojen ennustetaan kasvavan ulkomailla huomattavasti enemmän kuin Suomessa.

Marimekko harkitsee kahden tehtaan sulkemista

Marimekko aikoo vähentää jopa 60 työpaikkaa Suomesta. Yhtiö kertoi torstaina aloittavansa yt-neuvottelut, jotka koskevat Sulkavan ja Kiteen tehtaiden ja niiden yhteydessä toimivien myymälöiden henkilöstöä. Yhtiön mukaan tuotantolaitosten toiminta mahdollisesti lakkautetaan.

Yt-neuvotteluissa selvitetään, voidaanko osa vähennyksistä hoitaa esimerkiksi eläkejärjestelyin tai konsernin sisäisin siirroin. Marimekko työllisti viime vuoden lopussa 535 henkilöä, joista 432 työskenteli Suomessa.

Tehtaiden työntekijät marssivat ulos saatuaan tiedon yt-neuvotteluista.

Vaasan irtisanoo 37 työntekijää

Leipomokonserni Vaasan Oy irtisanoo 37 työntekijää. Irtisanottavista 19 on osa-aikaisia työntekijöitä, kertoo Yle.

Neuvottelujen piirissä oli alun perin lähes 230 työntekijää. Silloin ennakoitiin 75 irtisanomista.

Kotkan leipomon yksi tuotantolinja ja Espoon leipomon tuotanto- ja lähettämötoiminta siirtyvät Vantaalle vuoden loppuun mennessä.